

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

17 במרס 2010

500

ב' בניסן התש"ע

עמוד

הצעת חוק סדר הדין הפלילי (חלוקת הטיפול בחומר חקירה בין הפרקליטות לתביעה המשטרתית)
(תיקון מס' 64), התש"ע-2010 976

הודעת המערכת

הצעת חוק סדר הדין הפלילי (חלוקת הטיפול בחומר חקירה בין הפרקליטות לתביעה המשטרתית) (תיקון מס' 64), התש"ע-2010

החלפת סעיף 60 1. בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982¹ (להלן – החוק העיקרי), במקום סעיף 60 יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

מגופי התביעה לטיפול בנושא. כמו כן נדרשה המשטרה לנקוט פעולות לניתוקה של התביעה המשטרתית ממחלקת החקירות של המשטרה לשם קידום עצמאותה.

תכנית ההיערכות שהיתה תכנית תלת-שנתית (לשנים יוני 2006 עד יוני 2009) הונחה על שולחן ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת באוקטובר 2005, בהתאם לסעיף 3 לחוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 33 והוראת שעה) (תיקון מס' 3), התשס"ה-2005, ובשנת 2006 הוחל ביישומה.

יישומה של תכנית ההיערכות נתקל בקשיים, אשר הביאו, בין השאר להמשך יישום ההלכה שנקבעה בבש"פ 7438/01 אליעזר כהן נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(1), 345 (להלן – הלכת אליעזר כהן), ולפיה רשאי פרקליט מחוו להעביר לטיפול של התביעה המשטרתית תיקים של עבירות מסוג פשע, אף שאינם מנויים בתוספת הראשונה א' להוראת השעה, משסבר כי ראוי שיטופלו על ידה.

נוכח הקשיים ביישומה של תכנית ההיערכות הוחלט על הפסקתה, ולאחר דיון נקבע, בתיאום בין הפרקליטות לתביעה המשטרתית, תכנית חדשה לחלוקת סמכויות הטיפול בין גופים אלה שעיקרה באים לידי ביטוי בהצעת חוק זו ובנוסף ההחלטה שתוצא בעקבותיה. בייחוד מוצע כי חלוקת הטיפול המוסכמת שגובשה, תבוא לידי ביטוי ברשימה שעליה יחליט פרקליט המדינה, בהסכמת ראש אגף חקירות ומודיעין במשטרה ובאישור היועץ המשפטי לממשלה, כמפורט בהצעת החוק (להלן – הרשימה).

בבסיס המוצע עומדת התפיסה כי הגדרת תחומי הטיפול בין הפרקליטות לתביעה המשטרתית תיקבע על פי היתרון היחסי של כל גוף, היינו – תיקים מורכבים, רגישים או בעלי חומרה מיוחדת יטופלו בידי הפרקליטות, ואילו תיקים קלים ומהירים לביור, בעבירות שאינן בעלות חומרה מיוחדת או מורכבות מיוחדת, או בסוגי עבירות שהתביעה המשטרתית התמחתה בטיפול בהם יטופלו בידי התביעה המשטרתית. לאחר התיקון, השינויים בחלוקת טיפול, ככל שיירדשו, ייעשו בדרך של תיקון הרשימה שעליה החליט פרקליט המדינה.

תיקון נוסף בהצעת חוק זו הוא הקניית סמכות לתביעה המשטרתית לסגירת תיקים, בכל העבירות שבהן היא מוסמכת לטפל מכוח סעיף 60 המוצע, וזאת בשונה מהסמכות המסויגת הקבועה כיום בסעיף 62(א) לחסד"פ. תיקון זה נועד ליצור סמכות טיפול כוללת וקוהרנטית בתיק בידי גוף תביעה אחד.

כללי בשנת 2001 נחקק חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 33) (הוראת שעה), התשס"א-2001 (ס"ח התשס"א, עמ' 499) (להלן – הוראת השעה), אשר תיקן את סעיף 60 לחוק סדר הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן – חסד"פ). הוראת השעה השאירה על כנה את חלוקת הטיפול בחומר חקירה כפי שנקבעה בסעיף 60 לחסד"פ קרי, עבירות פשע – יטופלו בידי הפרקליטות, ועבירות שאינן פשע – יטופלו בידי התביעה המשטרתית, ואולם היא קבעה כי פרקליט המדינה רשאי להחליט על העברת חומר חקירה המתייחס לעבירות מסוימות מסוג פשע שבסמכות בית משפט השלום, מטיפול הפרקליטות לטיפול התביעה המשטרתית, לפי רשימת העבירות שבתוספת הראשונה א' כנוסחה בהוראת השעה.

במקביל, בנושא סגירת תיקים, תיקנה הוראת השעה את סעיף 62 לחסד"פ והסמיכה את התביעה המשטרתית לסגור תיקים שבטיפול, למעט בעבירות מסוימות כפי שנקבע בסעיף 62א(2) לחסד"פ.

תוקפה של הוראת השעה נקבע לשלוש שנים והיא הוארכה מזמן לזמן, עד שביום י"ח באב התשס"ד (4 באוגוסט 2004), במסגרת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 33) (הוראת שעה) (תיקון מס' 2), התשס"ד-2004, היא הפכה להוראת קבע, למעט הוראות סעיפים 60(ג) ו-62(א) (2) ותוספת ראשונה א' לחסד"פ שנתרו במעמד של הוראת שעה. בסעיף 2 לחוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 33 והוראת שעה) (תיקון מס' 3), התשס"ה-2005, הוקנתה סמכות לכנסת להאריך את תוקפם של הסעיפים האמורים שנתרו בהוראת שעה לכל המאוחר עד יום ט' בכסלו התשע"א (16 בנובמבר 2010). ואכן הוראת השעה הוארכה מזמן לזמן ולאחרונה הוארכה עד יום ט' בכסלו התשע"א (16 בנובמבר 2010), בהודעה על החלטת הכנסת להאריך את תקופת תוקפה של הוראת שעה לפי חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 33 והוראת שעה), התשס"א-2001 (י"פ התש"ע, עמ' 1374).

במהלך התקופה שחלפה מאז חקיקתה של הוראת השעה גיבשו משרד המשפטים, המשרד לביטחון הפנים ומשטרת ישראל, על דעתו של היועץ המשפטי לממשלה, תכנית להיערכות הממשלה לחלוקת הטיפול בתיקי חקירה בעבירות מסוג פשע ובעבירות מסוג עוון בין הפרקליטות לתביעה המשטרתית. חלוקת הטיפול התבססה על קריטריונים הנוגעים, בין השאר, לחומרת העבירה, מורכבות התיק, רגישות הנושא, והתאמתו של כל אחד

¹ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43.

"פרקליט" – פרקליט כאמור בסעיף 12(א)(1);

"ראש יחידת תביעות" – קצין משטרה שהוסמך לתובע
משטרתי ומונה לראש יחידת תביעות במשטרה;

"תובע משטרתי" – שוטר כאמור בסעיף 12(א)(2).

(ב) בכפוף להוראות סעיף קטן (ד), חומר שהושג בחקירה
בעבירה מסוג פשע, תעבירו המשטרה לפרקליט מחוז, לטיפולו
של פרקליט.

(ג) בכפוף להוראות סעיף קטן (ד), חומר שהושג בחקירה
בעבירה שאינה פשע, תעבירו המשטרה לראש יחידת תביעות,
לטיפולו של תובע משטרתי.

(ד) פרקליט המדינה, בהסכמת ראש אגף חקירות ומודיעין
במשטרה ובאישור היועץ המשפטי לממשלה, יחליט על
אלה:

(1) רשימת עבירות מסוג פשע שחומר החקירה
שהושג בהן יועבר לראש יחידת התביעות, לטיפולו
של תובע משטרתי;

(2) רשימת עבירות מסוג עוון שחומר החקירה שהושג
בהן יועבר לפרקליט מחוז, לטיפולו של פרקליט;

ד ב ר י ה ס ב ר

על כך גם בעבירות מסוג פשע אשר הן בתחום טיפולו לפי
הרשימה.

לסעיף קטן (ד)

מעבר לחלוקת הטיפול הבסיסית, כאמור לעיל, מוצע
כי לפרקליט המדינה, בהסכמת ראש אגף חקירות ומודיעין
במשטרת ישראל ובאישור היועץ המשפטי לממשלה, תהיה
סמכות להחליט על רשימת עבירות מסוג עוון שיטופלו
בידי פרקליט, ורשימת עבירות מסוג פשע שיטופלו בידי
תובע משטרתי (לפסקאות (1) ו-(2) המוצעות). כמו כן
תקבע הרשימה את העבירות מסוג פשע או עוון שלגביהן
תהיה לפרקליט המחוז סמכות ניתוב – הסמכות להחליט
בכל מקרה ומקרה, מיהו גוף התביעה הראוי לטפל בתיק
המסוים (לפסקה (3) המוצעת).

חלוקת הטיפול לפי הרשימה תיקבע, כאמור, על פי
קריטריונים שיקחו בחשבון את היתרון היחסי של כל אחד
מגופי התביעה, ובשים לב למאפייני העבירות, כמפורט
לעיל. כך לדוגמה, על פי המוצע, תטפל התביעה המשטרית
בעבירות רכוש ואליומות שהן אמנם עבירות מסוג פשע,
אך הן מאופיינות כ"עבירות רחוב". בעבירות אלה יש
יתרון יחסי לטיפול מהיר ופשוט, ולפיכך ראוי להעבירן
לטיפול התביעה המשטרית. לעומת זאת, הפרקליטות
תטפל בעבירות רשלנות ומרמה, שהן אמנם עבירות מסוג
עוון, ואולם בדרך כלל עבירות אלה מאופיינות במורכבות
ראייתית ומשפטית המצדיקה טיפול בידי הפרקליטות.

סעיף 1 מוצע לתקן את סעיף 60 לחסד"פ שעניינו העברת
כללי חומר חקירה לתובע, במטרה לקבוע את חלוקת
הטיפול בין הפרקליטות לתביעה המשטרית.
על פי החלוקה המוצעת בסעיף, יעביר החוקר את חומר
חקירה לטיפול גורם התביעה האחראי.

לסעיף קטן (ב)

מוצע לקבוע כי בכפוף לחלוקת העבירות שעליה
החליט פרקליט המדינה ברשימה, כאמור בסעיף קטן (ד)
המוצע, חומר שהושג בחקירה בעבירה מסוג פשע, תעבירו
המשטרה לפרקליט מחוז, לטיפול פרקליט.

משמעות הוראה זו היא כי הפרקליטות תטפל
בעבירות מסוג פשע, פרט לעבירות פשע אשר לפי הרשימה
הן בתחום טיפולו של תובע משטרתי, וכן היא תטפל נוסף
על כך גם בעבירות עוון אשר לפי הרשימה הן בתחום
טיפולו.

לסעיף קטן (ג)

מוצע לקבוע כי בכפוף לחלוקת העבירות שעליה
החליט פרקליט המדינה כאמור בסעיף קטן (ד), חומר שהושג
בחקירה בעבירה מסוג עוון או חטא, תעבירו המשטרה
לראש יחידת תביעות משטרית לטיפול תובע משטרתי.

משמעות הוראה זו היא כי תובע משטרתי יטפל
בעבירות מסוג עוון או חטא, פרט לעבירות מסוג עוון אשר
לפי הרשימה הן בטיפול הפרקליטות, וכן הוא יטפל נוסף

(3) רשימת עבירות מסוג פשע או עוון, שחומר החקירה שהושג בהן יועבר לפרקליט מחוז אשר יהיה רשאי להחליט אם חומר החקירה בתיק מסוים יטופל בידי פרקליט או בידי תובע משטרה.

(ה) הוספה של עבירה מסוג פשע לרשימה שעליה החליט פרקליט המדינה כאמור בסעיף קטן (ד)(1), טעונה גם את אישור שר המשפטים והסכמת השר לביטחון הפנים.

(ו) החלטת פרקליט המדינה לפי סעיף קטן (ד) תפורסם ברשומות.

(ז) על אף הוראות סעיפים קטנים (ב) עד (ד), הוסמך תובע משטרה לפי סעיף 12(א)(1)(ב), לעבירה מסוג פשע או עוון – תעביר המשטרה אליו את חומר החקירה שהושג בעבירה כאמור.

(ח) על אף הוראות סעיפים קטנים (ג) ו-(ד), פרקליט מחוז רשאי להחליט כי חומר חקירה בתיק מסוים, שהושג בעבירה מסוג פשע או עוון, שהיא בתחום טיפולו של תובע משטרה – יועבר אליו מהמשטרה או מתובע משטרה, לטיפול פרקליט.

ד ב ר י ה ס ב ר

של סעיף 60 לחסד"פ, אשר נקבע כאמור בהוראת שעה. מטרת הפרסום ליצור ודאות בקרב הגורמים הרלוונטיים: משטרה, פרקליטות ותביעה משטרתית באשר לחלוקת העבירות. יצוין, כי פרסום הוראת המנהל הוא דקלרטיבי ולא קונסטטיטויבי.

לסעיף קטן (ז)

התיקון המוצע קובע כי במקרה שהיועץ המשפטי לממשלה הסמיך באופן מיוחד תובעים משטרה מסוימים לטפל בסוגי תיקים מסוימים לפי סעיף 12(א)(1)(ב) לחסד"פ, הרי שחומר החקירה בעבירות שבהן הם הוסמכו, יועבר לטיפולם של אותם תובעים, וזאת אף בסטייה מחלוקת הטיפול המוצעת ברשימה שעליה החליט פרקליט המדינה.

לסעיף קטן (ח)

מוצע לתת סמכות בידי פרקליט מחוז להורות כי חומר חקירה בתיק מסוים או סוג מסוים של תיקים יועבר לטיפולו של פרקליט, אף אם לפי חלוקת הטיפול המוצעת לפי הסעיף, התיק אמור להיות מטופל בידי תובע משטרה. החלטתה כאמור יכולה להינתן משיקולים כגון: מורכבות ראייתית, חשיבות משפטית או ציבורית, שיקולים הנוגעים להגברת האכיפה בתופעות פשיעה מסוימות, או נסיבות אחרות של התיק, המצדיקות לדעתו כי בנסיבות התיק הספציפי או סוג התיקים הספציפיים יש מקום שהטיפול ייעשה בידי פרקליט דווקא. לעניין זה מוצע להבהיר כי יידוע פרקליט המחוז על חומר חקירה כאמור יכול שיגיע מהמשטרה עוד בשלב הליך החקירה או שיגיע מראש יחידת התביעות במשטרה שקיבל את חומר החקירה וסבר כי ראוי שהוא יטופל בידי פרקליט.

הטעמים לכך שחלוקת הטיפול בעבירות בין שני הגופים תיקבע בהחלטת פרקליט המדינה, שמעמדה החקיקתי הוא הוראת מנהל, הם ראשית – טיבה של החלוקה, שעיקרה חלוקה ארגונית-מינהלית בין גורמים שכולם מוגדרים כתובעים, ושנית – הרצון לשמור על גמישות החלוקה, ועל היכולת לבחנה ולשנותה מעת לעת בהסכמת שני הגופים, על פי הניסיון המצטבר ועל פי שינויים חקיקתיים ושינויים בדפוסי הפשיעה בישראל.

לסעיף קטן (ה)

סעיף קטן (ד) המוצע קובע כי החלטת פרקליט המדינה על רשימת העבירות המנויות באותו סעיף קטן, טעונה את הסכמת ראש אגף חקירות ומודיעין במשטרה ואישור היועץ המשפטי לממשלה. מוצע לקבוע כי לאחר שתפורסם החלטת פרקליט המדינה, עם תחילת תוקפו של החוק המוצע, כל הוספה של עבירות מסוג פשע שחומר חקירה בהן יועבר לטיפול תובע משטרה כאמור בסעיף קטן (ד)(1), תהיה טעונה גם את אישורו של שר המשפטים ואת הסכמתו של השר לביטחון הפנים (זאת כמובן נוסף על הסכמת ראש אגף חקירות ומודיעין במשטרה ואישור היועץ המשפטי לממשלה כאמור בסעיף קטן (ד)). מטרת האישור הנוסף הנדרש במקרה של הוספת עבירות מסוג פשע שיועברו כאמור לתובע משטרה לאחר תחילת תוקפו של החוק המוצע, היא לאפשר בקרה של השרים, האחראים על שני גופי התביעה הנוכחים, על היקף התיקים המועברים וכדי לבחון את משמעות ההעברה כאמור.

לסעיף קטן (ו)

מוצע כי רשימת העבירות כפי שתיקבע בהחלטת פרקליט המדינה, תפורסם ברשומות, בדומה לסעיף קטן (ד)

(ט) פרקליט מחוז רשאי להחליט כי חומר חקירה בתיק מסוים שהועבר לטיפול פרקליט לפי סעיפים קטנים (ב) או (ד), הנוגע לעבירה מסוג פשע או עוון, יועבר לטיפול תובע משטרתי, אם מצא כי חומר החקירה כאמור אינו מגלה עבירה מסוג העבירות שבתחום טיפולו של פרקליט לפי סעיף זה, אלא עבירה שבתחום טיפולו של תובע משטרתי.

(י) טיפול בחומר חקירה בידי פרקליט או בידי תובע משטרתי שלא על פי חלוקת הטיפול הקבועה בסעיף זה, אין בו כשלעצמו כדי לפסול הליך פלילי.

(יא) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהסמכות למנות תובע, דרך כלל, לסוג של משפטים או לבתי משפט מסוימים או למשפט מסוים, לפי סעיף 12(א)(1)(ב).

2. בסעיף 62(א) לחוק העיקרי, במקום פסקאות (1) עד (3) יבוא:

תיקון סעיף 62

"(1) פרקליט מחוז או פרקליט בכיר שהוא הסמיכו לכך – בעבירות מסוג פשע או עוון, שחומר החקירה בהן הועבר לטיפולו של פרקליט לפי סעיף 60;

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף קטן (ט)

וזה נוסחו של סעיף 60 לחסד"פ שאותו מוצע להחליף:

"העברת חומר חקירה לתובע

60. (א) חומר שהושג בחקירה בעבירת פשע תעבירו המשטרה לפרקליט מחוז.

(ב) חומר שהושג בחקירה בעבירה שאיננה פשע תעבירו המשטרה לתובע המוסמך לנהל את התביעה כאמור בסעיף 12.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (א) –

(1) פרקליט המדינה רשאי להחליט כי חומר שהושג בחקירה בעבירות פשע, המנויות בתוספת ראשונה א', כולן או חלקן, יועבר לתובע כאמור בסעיף 12(א)(2) (להלן – תובע משטרתי);

(2) פרקליט מחוז רשאי להעביר לתובע משטרתי חומר שהושג בחקירה בעבירת פשע, אם מצא כי חומר החקירה שהועבר אליו אינו מגלה עבירת פשע.

(ד) החלטת פרקליט המדינה לפי סעיף קטן (ג)(1) תפורסם ברשומות.

(ה) שר המשפטים, בהסכמת השר לביטחון הפנים ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, ראשי, בצו, לשנות את התוספת הראשונה א', ובלבד שלא יקבע בה עבירות שהן בסמכותו הייחודית של בית משפט מחוזי."

סעיף 2 סעיף 62 לחסד"פ, שעניינו העמדה לדין, קובע בסעיף קטן (א) שבו, את חובת התובע להגיש כתב אישום כאשר יש די ראיות לאישום החשוד, אלא אם כן מצא שאין במשפט עניין לציבור. ההחלטה

למניעת ספיקות, מוצע להבהיר מפורשות כי אם הגיע לידי פרקליט מחוז חומר חקירה אשר סווג בידי החוקר כמצביע על חשד בעבירה מסוג פשע או עוון שהיא לפי הוראת הסעיף, בטיפול הפרקליטות, פרקליט המחוז יהיה רשאי להעביר את חומר החקירה לטיפול התביעה המשטרתי, אם מצא כי בנסיבות המקרה יש מקום להעמיד את החשוד לדין בעבירה אחרת, שהיא לפי חלוקת הטיפול שבסעיף – עבירה שבטיפול התביעה המשטרתי. כך לדוגמה, אם הועבר חומר חקירה לפרקליט מחוז בחשד לעבירת שוד, ופרקליט מחוז מצא כי נסיבות המקרה אינן מצדיקות העמדת החשוד לדין בעבירה זו, אך ניתן וראוי להעמידו לדין בעבירת גניבה, יעביר את החומר לטיפול התביעה המשטרתי.

לסעיף קטן (י)

מאחר שמדובר בחלוקה פנימית מוסכמת של טיפול בין גורמי תביעה מוסמכים, מוצע לקבוע מפורשות, כדי למנוע ספקות, כי טיפול בחומר חקירה שלא לפי הוראת הסעיף, היינו נקיטת הליכים כמו שימוע, הגשת כתב אישום וניהול ההליך גם אם בוצעו בידי תובע או פרקליט, שלא על פי חלוקת הטיפול שנקבעה לפי סעיף זה, אין בו כשלעצמו כדי לפסול את ההליך הפלילי.

לסעיף קטן (יא)

מוצע לקבוע, שאין בתיקון המוצע כדי לפגוע בסמכות היועץ המשפטי לממשלה למנות שוטר לתובע לפי הוראת סעיף 12(א)(1)(ב) לחסד"פ, וזאת אף אם היא נעשית שלא לפי חלוקת הטיפול המפורטת בסעיף וברשימה שעליה החליט פרקליט המדינה.

(2) קצין משטרה המכהן כראש יחידת תביעות או תובע משטרתי בכיר שהוא הסמיך לכך – בעבירות מסוג פשע שחומר החקירה בהן הועבר לטיפולו של תובע משטרתי לפי סעיף 60, וכן בעבירות מסוג עוון שחומר החקירה בהן הועבר לטיפולו של תובע משטרתי על ידי פרקליט מחוז לפי סעיף 60;

(3) קצין משטרה המשמש כתובע, שהמפקח הכללי של המשטרה הסמיכו לכך – בעבירות שאינן מסוג פשע, למעט עבירות מסוג עוון שהחלטה בעניינן מתקבלת בידי בעל תפקיד כאמור בפסקאות (1) או (2):”

3. תחילה והוראת מעבר (א) תחילתו של חוק זה, במועד שבו תתקבל החלטת פרקליט המדינה לפי הוראות סעיף 60(ד) לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 1 לחוק זה (בסעיף זה – יום התחילה).

(ב) תובע או פרקליט שהועבר לטיפולו חומר חקירה לפי הדין כנוסחו לפני יום התחילה, ימשיך לטפל בו גם לאחר יום התחילה בהתאם להוראות סעיפים 60 ו-62 לחוק העיקרי כנוסחם ערב יום התחילה.

ד ב ר י ה ס ב ר

וזו נוסחן של פסקאות (1) עד (3) של סעיף 62(א) לחסד”פ, שאותן מוצע להחליף:
... 62. (א)

(1) פרקליט מחוז או פרקליט בכיר שהוא הסמיכו לכך – בעבירות שהן פשע;

(2) קצין משטרה המכהן כראש יחידת תביעות – בעבירות שהן פשע והועברו לתובע משטרתי לפי הוראות סעיף 60(ג), למעט עבירות פציעה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 335(ב) לחוק העונשין, התשל”ז-1977, המנויה בפרט (א6) לתוספת ראשונה א’; ועבירות תקיפה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 382(ב) ו-1(א) לחוק האמור, המנויה בפרט (א8) לתוספת ראשונה א’;

(3) קצין משטרה המשמש כתובע, שהמפקח הכללי של המשטרה הסמיכו לעניין זה – בעבירות שאינן פשע;”

יובהר, כי לא מוצע לשנות את פסקה (4) של סעיף 62(א) האמור.

סעיף 3 מוצע לקבוע כי הצעת חוק זו תיכנס לתוקפה באותו מועד שבו פרקליט המדינה יחליט על רשימת העבירות כאמור בסעיף 60(ד) המוצע בסעיף 2 להצעת חוק זו, דהיינו עבירות מסוג פשע שיהיו בטיפול התביעה המשטרתי, עבירות מסוג עוון שיהיו בטיפול הפרקליטות, ועבירות שלגביהן תהיה לפרקליט המחוז סמכות ניתוב.

כמו כן מוצע לקבוע הוראת מעבר ולפיה תובע משטרתי או פרקליט שהועבר אליו חומר חקירה לפי הדין כנוסחו לפני כניסתו של החוק המוצע לתוקף, ימשיך לטפל בו גם לאחר כניסתו של החוק המוצע לתוקף, בהתאם להוראות סעיפים 60 ו-62 לחסד”פ כנוסחם ערב כניסתו של החוק המוצע לתוקף. מטרת הוראת המעבר לשמר את המצב הקיים לגבי חומרי חקירה שהועברו לתובע על פי חלוקת הטיפול הקיימת, ולמנוע מצבים שבהם ייטענו טענות של טיפול בחוסר סמכות לגבי תיקים שהועברו לתובע לפני כניסת החוק המוצע לתוקף.

שלא להעמיד לדין בשל העדר עניין לציבור מסורה על פי הקבוע בסעיף, לבעלי התפקידים המנויים בסעיף: בעבירות פשע – פרקליט המחוז או פרקליט בכיר, בעבירות פשע שבסמכות תובע משטרתי – לקצין משטרה המכהן כראש יחידת תביעות, למעט סוגים מסוימים של עבירות המנויות בפסקה (2) של סעיף קטן (א), ובעבירות עוון וחטא – לקצין משטרה המשמש כתובע, שהוסמך לעניין זה על ידי מפכ”ל המשטרה.

מוצע לתקן את סעיף 62 האמור ולקבוע כי הסמכות להחליט על אי-העמדה לדין וסגירת התיק תיקבע בהתאם לחלוקת הטיפול המוצעת בין הפרקליטות והמשטרה לפי סעיף 60 המוצע. כך מוצע כי תיקים שבטיפול הפרקליטות ייסגרו בידי פרקליט מחוז או פרקליט בכיר שהוא הסמיך לעניין זה, ואילו תיקים המטופלים בידי התביעה המשטרתי ייסגרו בידי בעלי תפקיד בתביעה המשטרתי. הניסיון שנצבר מלמד כי אין כל הצדקה עניינית שלא לתת לתביעה המשטרתי סמכות סגירה בכל התיקים שבטיפול. הדבר פוגע ביעילות, מחייב פנייה לפרקליט שאינו בקיא בפרטי התיק וגורם לסרבול מיותר וזאת שלא לצורך.

מוצע לחלק את סמכות הסגירה בתיקים שהועברו לטיפול של התביעה המשטרתי, כך שבתיקים החמורים יותר, קרי עבירות הפשע ועבירות העוון שהועברו מהפרקליטות לפי סעיף 60(ד) (3) ו-1(ח) המוצע – תוקנה הסמכות רק לראש יחידת תביעות או לתובע משטרתי בכיר שהוא הסמיך לכך, ואילו בתיקים הקלים יותר (שאר סוגי עבירות העוון ועבירות חטא) – תישאר סמכות הסגירה כפי שהיתה קבועה טרם התיקון המוצע, דהיינו לתובע שהוסמך לכך בידי מפכ”ל המשטרה. יצוין, כי לא מוצע לתקן או להחליף את פסקה (4) של סעיף 62(א) לחסד”פ, בשל ההסדרים המיוחדים שנקבעו בפסקה זו לגבי סגירת תיקים בעבירות לפי סעיף 19 ומחלוקת שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ”ח-1998, ופרק ה’א לחוק התכנון והבניה, התשכ”ה-1965.

הודעת המערכת

בהצעת חוק התכנון והבניה, התש"ע-2010, שפורסמה בהצעות חוק הממשלה – 499, נשמטו שני העמודים הראשונים של הנספח לדברי ההסבר והם מובאים להלן:

"נספח לדברי ההסבר"

להלן נוסח חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, שמוצע בסעיף 569 לבטלו:

פרק א': פרשנות

הגדרות

1. בחוק זה -
"אדריכל רשוי" - כמשמעותו לפי חוק המהנדסים והאדריכלים;
"בטיחות הטיסה" - לרבות מניעת מפגעים הנגרמים עקב הטיסה;
"בנין" - כל מבנה, בין שהוא בנוי אבן ובין שהוא בנוי ביטון, טיט, ברזל, עץ או כל חומר אחר, לרבות -
(1) כל חלק של מבנה כאמור וכל דבר המחובר לו חיבור של קבע;
(2) קיר, סוללת עפר, גדר וכיוצא באלה הגודרים או תוחמים, או מיועדים לגדור, או לתחום, שטח קרקע או חלל;
"בנין חורג" - בנין שלא נתקיימה בו הוראה מהוראותיה של תכנית או של תקנה אחרת לפי חוק זה החלות עליו, בין שניתנו לסוג מיוחד של בנינים ובין שהן חלות עליו בהיותו נמצא באזור או בשטח מיוחד, או שלא נתקיימה בו הוראה של היתר שניתן לבנייתו על-פי כל חוק הדין בתכנון ובבניה;
"בעל" - לרבות חוכר לדורות כאמור בחוק המקרקעין, התשכ"ט-1969;
"דרך" - תוואי למעבר רכב, הולכי רגל או בעלי חיים, לרבות מסילת ברזל, מבני דרך, אי תנועה, קיר תומך, קיר או סוללה למניעת רעש וכן תעלה, חפיר ומעביר מים בצד הדרך או מתחת לה, ולרבות מיתקני דרך;
"היתר" - לרבות הרשאה;
"הנדסאי" - כמשמעותו בחוק המהנדסים והאדריכלים, והוא רשום בפנקס ההנדסאים והטכנאים המוסמכים כהנדסאי בנין או כהנדסאי אדריכלות;
"הקלה" - הרשאה לבצע עבודה שהיא טעונה היתר לפי סעיף 145 בסטיה מהוראות תכנית או תקנה אחרת החלות במקום הנדון ושאינן בה משום שימוש חורג;
"חוק המהנדסים והאדריכלים" - חוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח-1958;
"חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות" - חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998;
"חוק שמאי מקרקעין" - חוק שמאי מקרקעין, התשס"א-2001;
"יושב ראש מועצת שמאי המקרקעין" - מי שמונה לפי סעיף 2ג) לחוק שמאי מקרקעין;
"מבנה דרך" - מחלף, גשר או מנהרה לרבות חפיר או סוללה המצויים בתחילתו או בסופו של אחד מאלה;
"מגרש" - יחידת קרקע שנקבעה בתכנית כתוצאה מפעולת חלוקה או איחוד או איחוד וחלוקה, או בתשריט חלוקה או איחוד, אף אם טרם נרשמה כחלקה בפנקסי רישום המקרקעין, בין אם מותרת בה בניה ובין אם לאו;
"מהנדס הועדה" - מהנדס הועדה המקומית לתכנון ולבניה;
"מורשה לנגישות מבנים, תשתיות וסביבה" ו"מורשה לנגישות השירות" - כמשמעותם בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות;
"מוסד תכנון" - כל רשות שיש לה סמכות בענין תכניות או היתרים;

"מסילת ברזל" - כמשמעותה בסעיף 2 רישה ופסקאות (1) ו-(2) לפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], התשל"ב-1972, וכן מיתקנים לצורך מסילת ברזל או בקשר אליה המהווים חלק בלתי נפרד ממנה;

"מיתקני דרך" - כל אחד ממתקנים אלה שבתוואי הדרך: אבן שפה, גדר, מחסום, מעקה, עמוד תאורה, רמזור, תחנה לאיסוף נוסעים ולהורדתם, תחנת המתנה לרכב, ספסל רחוב, מיתקן איסוף אשפה, עמדת קריאה לעזרה ותמרוך;

"מיתקני תקשורת" - תחנת שידור, כהגדרתה בחוק הרשות השניה לטלוויזיה ורדיו, התש"ן-1990, המשמשת או המיועדת לשמש לצורכי שידורי טלוויזיה בשיטה הספרתית;

"מיתקני תשתית" - קווי תשתית ומיתקני חיבור כהגדרתם בסעיף 274ב(ג) לפקודת העיריות, וכן כבלי תקשורת, מיתקנים להולכת גז וצינורות להולכת חומרים מסוכנים כמשמעותם בחוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993;

"מרחב מוגן" - מקלט כהגדרתו בסעיף 11 לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951, במתכונת מרחב הבנוי בתוך מעטפת המבנה, המיועד להגן על החוסים בו מפני התקפה והמתוכנן בהתאם להוראות לפי החוק האמור;

"סביבה חופית" - כהגדרתה בחוק שמירת הסביבה החופית, התשס"ד-2004;
"קרוב", לאדם פלוני -

(1) בן זוג;

(2) הורה, הורי הורה, צאצא, צאצאי בן זוג ובני זוגם של כל אחד מאלה, או אדם אחר הסמוך על שולחנו של אותו אדם פלוני;

(3) אח או אחות ובני זוגם;

(4) תאגיד שהוא מנהלו או נושא משרה בו, או שחלקו בהון המניות, בזכות לקבל רווחים, בזכות למנות מנהל או בזכות ההצבעה, עולה על 5%;

"רשות מקומית" - עיריה או מועצה מקומית;

"שטח כולל המותר לבניה" - סך כל השטח המותר לבניה, הכולל הן שטחים למטרות עיקריות והן שטחים למטרות שירות;

"שימוש חורג", בקרקע או בבנין - השימוש בהם למטרה שלא הותר להשתמש בהם, הן במיוחד והן מהיותם באזור או בשטח מיוחד, לפי כל תכנית או תקנה אחרת שלפי חוק זה החלות על הקרקע או הבנין או לפי היתר על פי כל חוק הדין בתכנון ובבניה;

"תכנית" - תכנית מהתכניות שלפי פרק ג, לרבות שינוי תכנית, התלייתה או ביטולה;

"תכנית דרך" - תכנית לדרך הכלולה בתכנית מיתאר ארצית לדרכים או בתכנית מיתאר ארצית למסילות ברזל, או שהיא תכנית הנגזרת מתכנית מיתאר ארצית לדרכים, או שהיא תכנית לדרך המהווה עורק תחבורה ראשי שהועדה המקומית לתכנון ולבניה הנוגעת בדבר, בהסכמת הוועדה המחוזית, החליטה כי יראו אותה כתכנית דרך לענין חוק זה, או ששר התחבורה החליט, לאחר התייעצות עם שר הפנים ועם הוועדה המקומית הנוגעת בדבר, כי יראו אותה כתכנית דרך לענין חוק זה;

"תסקיר השפעה על הסביבה" או "תסקיר" - מסמך הסוקר את הקשר שבין תכנית מוצעת לבין הסביבה שבה היא מיועדת להתבצע, לרבות הערכות לגבי השפעות צפויות או חזויות של התכנית על אותה סביבה ופירוט האמצעים הדרושים למניעה או לצמצום השפעות שליליות, כפי שייקבע בתקנות;

"תשתיות לאומיות" - מיתקני תשתית, נמל תעופה, נמל, מעגן, מיתקן להתפלת מים, מיתקני מים וביוב לרבות מאגרים, אתרי סילוק וטיפול בפסולת, מיתקני תקשורת, תחנת כוח, מיתקן אחסון "